

ACC. N:R M. 13980: 1-8
hem. ägare, nämnd. m.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Öland
Härad: Möckleby
Socken: Hultstads ö. Stenåsa
Uppteckningsår: 1956

Upptecknat av: Fritz Carlsson,
Adress: Alby, Skänör
Berättat av: " "
Född år 1881 i Stenåsa

Kän den nya tiden kom till bygden. s. 1-8.

LUF 73.

L. U. F. 73

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUNDLuf 73
1.

Bystämman förekommer ännu här på orten.
 Då det finns så många "Bystämningar"
 = områden som äges av byalaget gemensamt.
 Först på nyåret kallas "Byordningsmötet"
 till "Böjarensrådstuga". Där väljs byordnings-
 =man för året, man för prästskan, beslutet om
 om underhåll av gemensamma vägar, m.m.
 Man för räknenskapen över byalagets utgifter
 o ch inkomster (Inkomsterna kommer av
 arenden till gemensamt jaktätt och fiskeri
 samt för betut av gemensamt ägande
 markar.) Vid årets slut kallas byordnings-
 =mannen åter hemmansägarna till "Luthrådstuga",
 då räknenskaperna avslutas och överlämnas
 i kronan. (Bykronan) fördelas efter ägande
 mantal. Vid denna "rädstuga" förekommer
 riktigt med traktering.

Bygghandlingarna tillson protokolls-
och räkenskapsböcker förvaras i "byskrinet"
som byordningsmannen har hand om, och in-
ausvrigt för. Här förvaras även landtmäteri-
handlingarna sedan 1830-1840 års enskifte.
Här har således ingen förändring ägt rum
beträffande byordningen.

Enskilda personer i bygden har verkat som
föreläsare, beträffande jordbruksväsendet
i Petroniustern i Stenisa. Sedan mera i
i Kuststad och Prosten i Skands (Södra kontrakt).
~~kom från förtändet är 18 Axel von Schiele.~~
kom till Stenisa år 1898, och blev den
drivande kraften i anläggande av Kuststad-
Stenisa andelsbolagsverk. Han började använda
av aljebräddade till samma. Med ihel
och träning från lathuset. Skands järnväg
öppnades för trafik år 1909 och då tog socherbets-

= odlingen på fort, samtidigt börjad landt=
 = brukarna för intressen av jordens utnyttjande och
 omfattande jordbruksförbättringar påbörjade.
 Den som mest ivrade för jordbrukets tillkomst
 och sockerbetesodlingen här på orten var Kemmans-
 säaren kullqvist. L. Larsson i Skäröv som härfor
 medlade en god frukt. Jorden kom om i
 bättre händer och högre hektarhöden erhöles.
 Utgångspunkten mellan Stats- och landsbefolk.
 = vidriga förhållanden. Några andra herrskap
 är prästenskapet fanns här. Man var nog
 mycket försiktig i att handla med kontanta
 ända fram till 1915 talar man jordbrukets
 omsättning började öka betydligt.
 Arbetarna li naturen började avskedas omkring
 år 1910. För potatislockning avlöndes ^{dock} flera
 potatis ända till år 1945. De första handels-
 bodarna komms omkring år 1880. Den startades

i Hultstads socken av en hemmkomman
Sjöman. ~~Fredrik~~ Nik Johan Pettersson i Trilby
och i Stevise liksom av en hemmkomman
Sjöman Nik Rosengren i Slagvstad.

Landbruksutställningar. Landtmannas klubbar
samt litteratur ha säkerställt stora betydelse
för jordbrukets förbättring. Överflykten kom
omkring år 1895. Litteraturskriften år 1900
Sjölösbinderen år 1914. Traktaren 1935. Ängtristerna
1895. Så länge bönderna hade varit
vägstycka än underkäla doros vägarna dåliga
men sedan Staten övertagit vägen underhållet
samt lag om viss bredd å hjulringarna införts
blev vägarna bättre. Postgången var så
ordentl. att postmannen och hans körked:
som åkte efter höst: anlände till det ställe
inom varje socken där posten avlämnades
och utdelades: två gånger i veckan.

Efter järnvägens tillkomst utdelades
posten vid järvägstationen i Skärbo, varje
dag. En landtjänstgörare transporterade den
sedan gånge över hela socknen, och lammade
i regel i handelsaffären. Gästgiveri och
skjutbanor uppkom omkring år 1915, på grund
av att de resande använde bil.

Emigrationen förorsakades av att det
vid sekelskiftet var svårt för ungdomen
att här finna sin utkomst. Många ungdomar
(deribland medelarna) förvandade på dagarna
genom idagligt arbete i Amerika, medel till
kost och jordbruk. ^{här hemma} Större del emigra-
tionen uppkom då bättre utkomstmöjligheter
som förefinnas hemma.

Byggnadsverket har stora förändringar
inträckt. De gamla tornstenen och spåntiden
5/ förekommer ty mera sällan "hårda tak" läggs på

Segeu enu marorit. Se gammala murstök-
arna med beklagn i riket Finne ingens tides
rummen. El. b. p. l. a. och modern hemminda-
ring har oss kaffat. Den höjda leonadstau-
den har b. k. r. i. p. d. i. n. g. a. m. a. p. i. k. o. m. f. o. r. t.
och inkonstfirtärningen har måflijort
förbättringar i den arseenden.

Kelaseu iu numera si på många som för
de besta mest av förskedagsfister som
efta föräggas till någon lokal utau för kommet
Begravningsmiddagen förkomma sällan.

för b. j. o. d. e. på viljeu. Nu bjuder afta genom anou
än de som önska närvara vid en begravning
skala samlas på arkivet i stället. All förfrid-
ning bjuder. För skulle de som dore bjudna
på begravning, dagarna före kelaseu. Överkomma
"föning". (Sindere m. t. r. a. r. o. r.) Detta förekommer g. m. e. r.
6/ Iu förskedags kelaseu bjuder numera på bjudning, h. a. r. t.

Numera, när det finnes bil i nästan varje
familj. Åker man från det ena nöjet till följande
tindan andra, för roade sig bydagens ungdom
på bästa sätt hemma i byn. Utgångs- och livet
är mycket förändrat sedan tiden för sek-
-skriften. De strankor som förut fanns emellan
fattiga och rika, har fattit. (Fattiga finnes ej
numera på grund av de sociala bidragen.)
Omkring år 1890 började man läsa tidning,
ibland 3 a 4 om samma tidning. De läste
den först var sin vecka, och lät alla så gå till
nästa man. Tidningen Barometern var den
merst lästa. Böcker såldes på auktion, av
bringresande bokhandlare omkring 1890 tolet
högst gemensam sång förskola (ej, annu är
psalmer i byn). Det var modernit med
poesiböcker och fotoalbum. Liksom såldande
av dygert ungdomar emellan

Gammala sägner berättades för de unga,
 ofta spåkhistorier. Man trodde på övernaturligt
 =liga väsen, och talade om sådana om vinter.
 =kvällarna. Sedan Slands Fästhögskola tillkom
 besökes den av flertalet ungdommar. Söndagskvällen
 =de genom kyrkobesök har väsentlig avtagit.
 Men kyrkan fortgår traditionsenligt, och hålles
 ambuleraude hos varje bonde. (Ärligen)
 Banded, som för mest berättades li kommer
 försigtig om aftur i kyrkan. Pingströrelsen har
 här några anhängare. Men endast i mindre skala
 I moraliskt, och religiöst hänsende, är
 en församling skedd. Det som för avvägs som
 bygnad. Anses numera y som bygd.